Ministerie van Justitie en Veiligheid

Minister van Justitie en Veiligheid

Contactpersoon

Datum
12 augustus 2026

Onze referentie

Bijlage(n)
1

nota

Bijlage(n)

1. BNC-fiche richtlijn Europees onderzoeksbevel in strafzaken

1. Aanleiding

Op 24 juni 2026 heeft de Europese Commissie (hierna Commissie) een voorstel voor een herziening van de richtlijn over het Europees onderzoeksbevel (hierna EOB) in strafzaken gepubliceerd, waarmee wordt beoogd de huidige richtlijn (EU) 2014/41/EU te vervangen. Dit voorstel maakt deel uit van het bredere *Law Enforcement and Criminal Justice* pakket van de Commissie. Deze nota ziet op het voorstel tot herziening van de richtlijn EOB. De overige voorstellen worden afzonderlijk aan u voorgelegd.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te geven op het BNC-fiche.

3. Kernpunten

- Om de grensoverschrijdende samenwerking in strafzaken te versterken, stelt de Commissie – mede naar aanleiding van de uitkomsten van de tiende ronde van wederzijdse evaluatie in EU-verband van de EOB-richtlijn – gerichte wijzigingen voor.
- Het voorstel bevat twee hoofddoelstellingen: het verbeteren van de rechtszekerheid en de operationele doeltreffendheid bij de grensoverschrijdende vergaring van bewijs binnen de EU, en het vaststellen van gemeenschappelijke regels voor bijstandsverzoeken zodat verdachten, beschuldigden en slachtoffers die procespartij zijn vanuit een andere lidstaat op afstand aan strafzittingen kunnen deelnemen (verzoeken tot grensoverschrijdende toepassing van videoconferentie bij berechting).
- Ten aanzien van het eerste hoofddoel verduidelijkt het voorstel kernbegrippen en procedurele regels om te komen tot een uniformere interpretatie en toepassing, waarmee uiteenlopende nationale praktijken worden teruggedrongen. Daarnaast biedt het voorstel extra mogelijkheden voor grensoverschrijdende inzet van opnameapparatuur, met de bijbehorende procedureregels.
- Ten aanzien van het tweede hoofddoel stelt het voorstel een nieuwe titel in de richtlijn voor met een nieuw instrument: het *European Remote Participation Order* (ERPO). Daarmee worden gemeenschappelijke regels

geïntroduceerd voor verzoeken tot grensoverschrijdende toepassing van videoconferentie bij berechting.
- Het voorstel wordt positief ontvangen en het kabinet verwelkomt het voorstel van de Commissie.

4. Toelichting

Proces
- Na bespreking in de ambtelijke voorportalen (de BNC op 19 augustus en de CoCo op 25 augustus), wordt het fiche naar verwachting ter instemming aangeboden aan de MR van 28 augustus 2026 en daarna naar de Kamer verzonden.
- Verdere behandeling van het voorstel verloopt via de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken.

Beoordeling
- Het kabinet beoordeelt de subsidiariteitstoets positief. De voorgestelde richtlijn beoogt de rechtszekerheid en de operationele doeltreffendheid bij de grensoverschrijdende vergaring van bewijs in de EU te vergroten en gemeenschappelijke regels voor het verzoeken om bijstand vast te stellen, zodat verdachten, beschuldigden en slachtoffers vanuit een andere lidstaat op afstand kunnen deelnemen aan terechtzittingen. Gelet op het grensoverschrijdende karakter van deze doelstellingen is een EU-aanpak noodzakelijk.
- Het oordeel van het kabinet op de proportionaliteitstoets is positief met aandachtspunten. Het voorgestelde optreden is geschikt en gaat in beginsel niet verder dan noodzakelijk. Begrippen en procedures worden verduidelijkt (rechtszekerheid) en extra mogelijkheden voor grensoverschrijdende onderzoeksmaatregelen vergroten de operationele doeltreffendheid, terwijl ruimte voor nationale praktijken behouden blijft. Met betrekking tot de introductie van het ERPO, is een aandachtspunt dat een voldoende balans wordt gevonden tussen enerzijds voldoende handvatten en waarborgen in de regeling, en anderzijds voldoende ruimte voor de uitvoeringspraktijk om in een concreet geval een goede uitvoering te kunnen geven aan een ERPO zonder dat het belang van een slagvaardig strafproces naar de achtergrond verdwijnt. Het kabinet ziet er daarom op toe dat de mate van detaillering niet verder gaat dan noodzakelijk.
- Het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) heeft een blanco advies uitgebracht en vastgesteld dat het voorstel geen regeldrukgevolgen voor Nederland heeft.
- De EOB-bepalingen zijn opgenomen in het Wetboek van Strafvordering en zullen naar verwachting moeten worden aangepast of aangevuld. Het voorstel voorziet in een implementatietermijn van uiterlijk 24 maanden na de inwerkingtreding van de richtlijn, wat onvoldoende tijd biedt voor de noodzakelijke implementatiewetgeving en organisatorische aanpassingen (onder meer aan systemen van het Openbaar Ministerie, de rechtspraak en de politie), mede omdat de voorgestelde inzet van videoconferentie praktische en ICT-gevolgen met zich meebrengen. Het kabinet zal zich daarom inspannen voor een langere implementatietermijn.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Voor het overige is geen informatie opgenomen in de nota die niet openbaar gemaakt kan worden.

Datum
12 augustus 2026

Onze referentie

Digitale minuut: BNC (verzamelmap) - 6204882

000114060004

Organisatieonderdeel

Behandelaar zaak

Werkstroomeigenaar

Datum en tijd aangeboden
26-08-2026 om 16:10

BNC fiche richtlijn EOB

Externe id's:
Instructie:

Toelichting op documenten:

Werkstroomverloop

Werkstroom afgesloten
26-08-2026 16:09

Afsluiten -
26-08-2026 16:09

Ter info -
24-08-2026 11:12

Ter info -
24-08-2026 10:22

Afstemmen -
24-08-2026 10:20

Eindparaaf - Minister van JenV
23-08-2026 13:27

Paraferen -
17-08-2026 17:38

Visie vooraf -
17-08-2026 14:37

Afstemmen -
12-08-2026 16:19

Afstemmen -
12-08-2026 15:57

Document 'BNC fiche richtlijn EOB - def.docx' toegevoegd door
12-08-2026 09:05

Document 'Blanco advies ATR - EOB (per mail)' toegevoegd door
12-08-2026 09:05

Document 'Beslisnota richtlijn EOB.docx' toegevoegd door
12-08-2026 09:05